

Udskriftsdato: 14. december 2025

KEN nr 9338 af 05/05/2011 (Gældende)

Landsskatteretskendelse vedr. genoptagelse – betaling af kirkeskat – ikke medlem af folkekirken

Ministerium: Skatteministeriet

Journalnummer: Skattemin.
Landsskatteretten, j. nr. 10-03186

Landsskatteretskendelse vedr. genoptagelse – betaling af kirkeskat – ikke medlem af folkekirken

Resumé

Landsskatteretten fandt, at klageren, der ikke var medlem af folkekirken, var berettiget til ekstraordinær genoptagelse af skatteansættelserne for indkomstårene 1989-2006 inkl. med henblik på tilbagebetaling af uberettiget opkrævet kirkeskat.

Klagen vedrører anmodning om genoptagelse som følge af, at klageren har betalt kirkeskat uden at være medlem af folkekirken.

Landsskatterettens afgørelse

SKAT har nægtet at genoptage skatteansættelse for indkomståret 2006 og tidligere indkomstår.

Landsskatteretten pålægger skattecentret at genoptage skatteansættelserne for indkomstårene 1989-2006 inkl.

Sagens oplysninger

Klageren er født i 1965. Klageren har fremlagt fødsels- og navneattest af 6. november 1972 og af 31. januar 2011. Rubrikken om anmærkning angående dåb uden for folkekirken er ikke udfyldt.

Klageren har den 24. august 2010 anmodet om tilbagebetaling af kirkeskat, idet han hverken er døbt eller medlem af folkekirken.

Klageren har oplyst, at han af sin bror ved en familiesammenkomst den 14.-15. maj 2010 er gjort opmærksom på, at der er mulighed for at få kirkeskat tilbagebetalt. Han har efterfølgende noteret sig, at der har været nævnt sager herom i dagspressen.

SKATs afgørelse

SKAT har ændret klagerens skatteansættelser for indkomstårene 2007–2009 inkl. med henblik på tilbagebetaling af kirkeskat. Anmodning om ændring af tidligere år er derimod ikke imødekommet.

SKAT har anført, at ved afgørelsen af, hvornår det forhold, der kan begrunde ekstraordinær genoptagelse, kommer til den enkeltes kundskab henses efter praksis til, hvornår det med rimelighed kan lægges til grund, at man har haft mulighed for at konstatere, at grundlaget foreligger. I det foreliggende tilfælde fremgår grundlaget af lov om medlemskab af folkekirken m.v. (lovbekendtgørelse nr. 572 af 17. juni 2009), en offentliggjort afgørelse fra Byretten i Odense og presseomtalen, herunder artikler i Berlingske Tidende, Politiken og Jyllands Posten.

Under henvisning hertil finder SKAT, at det med rimelighed må kunne lægges til grund, at klageren har haft mulighed for at konstatere grundlaget for tilbagebetaling på et tidspunkt, der ligger mere end 6 måneder forud for hans henvendelse af 24. august 2010.

SKAT har intet kendskab til, hvem der er døbt, og hvem der er navngivet, men henholder sig til de oplysninger, der er registreret i CPR. Skattecentret har derfor heller ikke mulighed for på egen foranledning at konstatere, at registreringen har været ukorrekt.

SKAT har nægtet ekstraordinær genoptagelse i medfør af skatteforvaltningslovens § 27, stk. 2, idet 6-månedersfristen er anset for overskredet, da klageren efter det oplyste har eller burde have været bekendt med, at han ikke var medlem af folkekirken og derfor hvert år har kunnet konstatere, at der

fejlagtigt er beregnet kirkeskat. Sammenhængen mellem dåb, medlemskab af folkekirken og betaling af kirkeskat fremgår af lovgivningen, og nuværende praksis vedrørende tilbagebetaling af fejlagtigt opkrævede kirkeskatter har siden medio 2008 været tilgængelig på www.skat.dk. Herudover har der i foråret 2009 i flere dagblade og tidsskrifter været en række artikler om fejlagtigt opkrævede kirkeskatter og muligheden for at få disse tilbagebetalt. Efter skattecentrets opfattelse har klageren således ved flere lejligheder, der ligger mere end 6 måneder forud for hans anmodning af 24. august 2010 haft anledning til at konstatere, at han fejlagtigt betalte kirkeskat og få dette korrigeret.

Klagerens påstand og argumenter

Klagerens repræsentant har anført, at klageren den 24. august 2010 anmodede om tilbagebetaling af uretmæssig opkrævet kirkeskat, da han for nyligt var blevet gjort bekendt med, at hans storebror har gjort en lignende indsigelse til SKAT og fået tilbagebetalt kirkeskat.

Klageren er aldrig blevet døbt og er derfor pr. definition ikke medlem af folkekirken.

SKAT har i kendelse af 24. september 2010 nægtet klageren ekstraordinær genoptagelse for indkomståret 2006 og tidligere indkomstår af ikke berettiget indkrævet kirkeskat.

SKAT har nægtet ekstraordinær genoptagelse med den begrundelse, at klageren ikke opfylder bestemmelsen i skatteforvaltningslovens § 27, stk. 2, om, at anmodning om ekstraordinær genoptagelse som udgangspunkt skal fremsættes inden 6 måneder fra det tidspunkt, hvor man bliver gjort bekendt med det forhold, der kan begrunde ekstraordinær genoptagelse.

SKAT har begrundet afslaget med, at det med rimelighed kan lægges til grund, at klageren har haft mulighed for at konstatere grundlaget for tilbagebetaling på et tidspunkt, der ligger mere end 6 måneder forud for hans anmodning om genoptagelse af 24. august 2010. SKAT har henvist til, at sammenhængen mellem dåb, medlemskab af folkekirken og betaling af kirkeskat fremgår af lovgivningen, og nuværende praksis vedrørende tilbagebetaling af fejlagtigt opkrævede kirkeskatter siden medio 2008 har været tilgængelig på www.skat.dk. Herudover har der i foråret 2009 i flere dagblade og tidsskrifter været en række artikler om fejlagtigt opkrævede kirkeskatter og muligheden for at få disse tilbagebetalt. Klageren burde derfor efter skattecentrets opfattelse ved flere lejligheder have kunnet konstatere, at han fejlagtigt har betalt kirkeskat og få det korrigeret.

Repræsentanten har nedlagt påstand om, at skattecentret skal genoptage og tilbagebetale uretmæssigt opkrævet kirkeskat for indkomståret 2006 og tidligere indkomstår, da klageren opfylder betingelserne for ekstraordinær genoptagelse af skatteansættelserne efter bestemmelsen i skatteforvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 8, og § 27, stk. 2.

Det fremgår af skatteforvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 8, at der kan foretages en ekstraordinær skatteansættelse, hvis told- og skatteforvaltningen efter anmodning fra den skattepligtige giver tilladelse til ændring af ansættelsen som følge af, at der foreligger særlige omstændigheder.

Af skatteforvaltningslovens § 27, stk. 2, fremgår, at en ansættelse kun kan foretages i de i stk. 1 nævnte tilfælde, hvis den varsles af told- og skatteforvaltningen eller genoptagelsesansøgning fremsættes af den skattepligtige senest 6 måneder efter, at told- og skatteforvaltningen henholdsvis den skattepligtige er kommet til kundskab om det forhold, der begrunder fravigelsen af fristerne i § 26.

Klageren har betalt kirkeskat hele sit liv trods det faktum, at han ikke er døbt og ej heller medlem af folkekirken. Registreringen af at klageren var medlem af folkekirken må bero på en myndighedsfejl. Klageren er som nævnt først blevet opmærksom på fejlen i forbindelse med hans brors sag, jf. vedlagte kopi af mailkorrespondance mellem klageren og hans bror.

Klageren opfylder derfor betingelserne i skatteforvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 8, og § 27, stk. 2, idet den skete fejlregistrering hos folkeregistermyndigheden og SKAT må kvalificeres som særlige omstæn-

digheder, ligesom klageren må anses for at have rettet henvendelse til skattecetret inden 6 måneder fra det tidspunkt, hvor han blev opmærksom på myndighedsfejlen.

Der er henvist til to landsskatteretsafgørelser (journalnr. 10-00702 og 09-02605) offentliggjort i Landskatterettens afgørelsesdatabase. I begge afgørelser bliver SKAT pålagt ekstraordinært at genoptage klagerens skatteansættelser. Situationerne i de to afgørelser må anses at svare til situationen i denne sag.

Repræsentanten har over for Landsskatteretten fremlagt erklæring af 31. januar 2011 fra kordegn MU, X Sogn, Y1, hvoraf fremgår:

»Det bevidnes hermed, at [klageren] aldrig har været medlem af folkekirken. At han i folkeregisteret i en periode har stået som medlem af folkekirken skyldes således en fejl. [Klageren] er, efter hvad der står noteret i ministerialbogen, aldrig blevet døbt, og det er ikke muligt at blive medlem af folkekirken, hvis ikke man er døbt.

Jeg har vedlagt en nyudstedt fødsels- og navneattest, hvor der heller ikke i anmærkningsrubrikken er nogen anmærkninger om dåb i andet trossamfund. En borger kan kun få en sådanne fødsels- og navneattest, hvis borgeren aldrig har været døbt i folkekirken og aldrig har været medlem af folkekirken. Er borgeren døbt i folkekirken vil borgeren altid få en fødsels- og dåbsattest, også selv om borgeren senere melder sig ud af folkekirken igen. Her vil det bare fremgå af anmærkningsrubrikken på fødsels- og dåbsattesten, at borgeren er udmeldt. Er borgeren optaget i folkekirken på grundlag af dåb i et andet kirkesamfund og borgeren så senere melder sig ud af folkekirken igen, vil denne anden dåb altid fremgå af anmærkningsrubrikken på fødsels- og navneattesten. En fødsels- og navneattest uden anmærkning om andre dåb uden for folkekirken er således fuldgældigt dokumentation på, at borgeren aldrig har været medlem af folkekirken.«

Landsskatterettens bemærkninger og begrundelse

Det fremgår af skatteforvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 8, at der kan foretages en ekstraordinær skatteansættelse, hvis told- og skatteforvaltningen efter anmodning fra den skattepligtige giver tilladelse til ændring af ansættelsen som følge af, at der foreligger særlige omstændigheder.

Det fremgår af Den juridiske vejledning 2011-1, afsnit A.A.8.2.3.10, at hvis klageren har betalt kirkeskat tilbage i tid uden at have været medlem af folkekirken, kan der under alle omstændigheder ske genoptagelse og tilbagebetaling af kirkeskat inden udløbet af den ordinære ansættelsesfrist i skatteforvaltningslovens § 26, stk. 2. Hvis denne frist er overskredet, vil genoptagelse efter skatteforvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 8, være betinget af, at den fejlagtige betaling af kirkeskat skyldes en ansvarspådragende fejl begået af skatte- og registermyndighederne. Skatteforvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 8, vil således normalt ikke finde anvendelse, hvis fejlen er sket hos de kirkelige myndigheder. Som følge heraf bør en klager opfordres til at forsøge at skaffe en redegørelse om medlemskab fra folkekirken. Hvis en sådan redegørelse ikke kan dokumentere årsagen til den fejlagtige kirkeskatbetaling, skal der ske en konkret vurdering og ved denne vurdering kan indgå en formodning om, at fejlen er sket hos skatte- og registermyndighederne, hvis relevante oplysninger ikke i øvrigt kan fremskaffes.

Af skatteforvaltningslovens § 27, stk. 2, fremgår, at en ansættelse kun kan foretages i de i stk. 1 nævnte tilfælde, hvis den varsles af told- og skatteforvaltningen eller genoptagelsesanmodning fremsættes af den skattepligtige senest 6 måneder efter, at told- og skatteforvaltningen henholdsvis den skattepligtige er kommet til kundskab om det forhold, der begrunder fravigelsen af fristerne i § 26.

Det fremgår af Danske Lov 5-14-4 (lov nr. 11000 af 15. april 1683), at: »alle Gieldsbreve som ere ældre end tyve Aar, skulle være døde og magtisløse, med mindre de inden fornævnte Tid med Skyldnerens Paaskrivelse, eller med nyt brev, eller Creditorens Opsigelse, eller Beskikkelse, eller Tingsvidne, ere fornyede.«

Ekstraordinær genoptagelse i henhold til skatteforvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 8, er i denne sag omfattet af Danske Lov 5-14-4. Det bemærkes, at der den 1. januar 2011 træder en ændring af forældelsesloven

i kraft, som medfører, at 20 års fristen ophæves og erstattes af en 10 års frist. Ikrafttrædelsesbestemmelserne i forældelsesloven betyder, at frem til 1. januar 2011 vil den tidligere 20 års frist stadig have betydning, forudsat tilbagesøgningskravet ikke allerede den 1. januar 2008 var forældet.

Landsskatteretten bemærker, at det må antages, at registreringen af, at klageren var medlem af folkekirken, må bero på en myndighedsfejl, formentlig begået – men dog med en vis usikkerhed - i forbindelse med den elektroniske overførsel af data til CPR-registeret. Retten bemærker endvidere, at det i overensstemmelse med klagerens forklaring til skattecentret må lægges til grund, at han blev opmærksom på fejlen i forbindelse med, at hans broder ved en familiesammenkomst den 14.-15. maj 2010 gjorde opmærksomhed på mulighed for at få tilbagebetalt kirkeskat.

Landsskatteretten finder herefter, at betingelserne i skatteforvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 8, og § 27, stk. 2, er opfyldte, idet den skete fejlregistrering må kvalificeres som særlige omstændigheder, ligesom klageren må anses for at have rettet henvendelse til skattecentret inden 6 måneder fra det tidspunkt, hvor han blev opmærksom på myndighedsfejlen.

Klageren må derfor anses for at være berettiget til tilbagebetaling af kirkeskat. Retten finder, at indkomstår forud for indkomståret 1989 - hvor forældelsesfristen i medfør af Den juridiske vejledning 2011-1, afsnit A.A.9.4, som udgangspunkt regnes fra den 1. oktober i året efter indkomståret - må anses for forældet efter den dagældende 20-årige forældelsesfrist i henhold til Danske Lov 5-14-4. Da klageren har anmodet SKAT om genoptagelse af skatteansættelsen for tidligere indkomstår den 24. august 2010, er klageren berettiget til at få genoptaget ansættelsen for indkomstårene 1989-2006 inkl.